

T - Řízení rizika

Pod pojmem řízení všeobecně lze chápat cílevědomé a efektivní podnikání s cílem dosáhnout prosperity firmy (zisku) s minimálními náklady.

Základní úkoly řízení rizika:

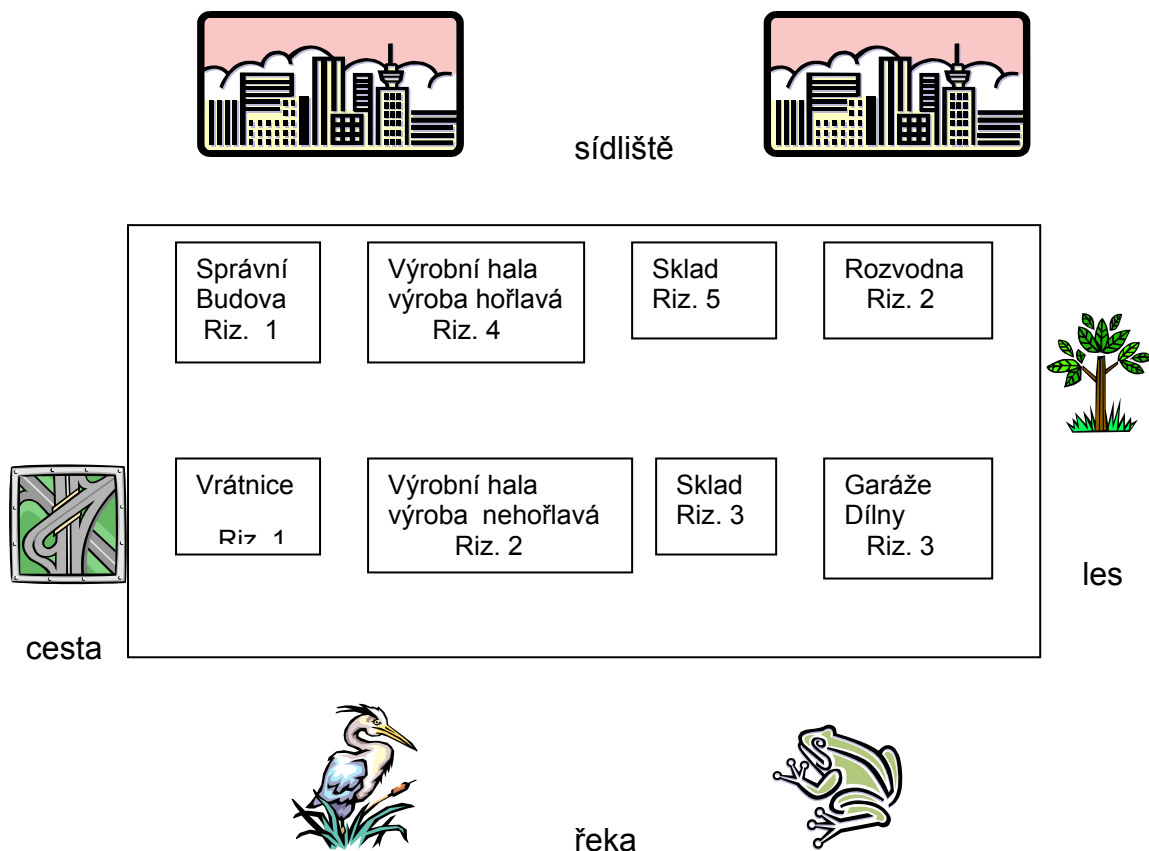
1. Minimalizovat pravděpodobnost vzniku náhodné události ► prevence.
2. Minimalizovat vzniklé přímé i nepřímé (následné) škody.

Metodologie řízení rizika – zahrnuje obeznámení se s rizikem, hodnocení rizika a finanční krytí rizika.

A. Obeznámení se s rizikem.

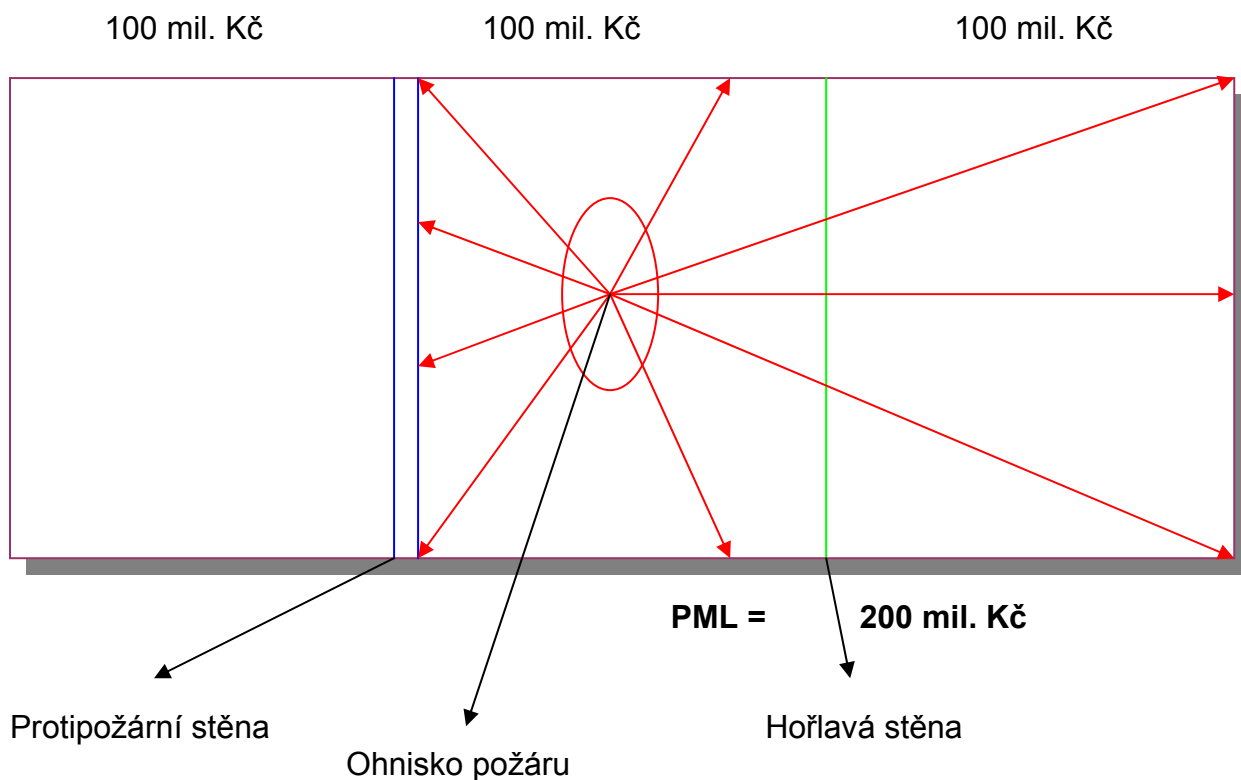
Představuje popis (zmapování) celkové situace fyzického nebo právnického subjektu s důrazem na újmu a škody, které mohou vzniknout:

- na lidském zdraví (např. pracovní úraz),
- na majetku.

Ocenění úrovně (velkosti, stupně) rizika se děje dle stupnice (1-5) na daném místě i v přilehlém okolí. Při souboru staveb se bere v úvahu zpravidla nejvyšší riziko.

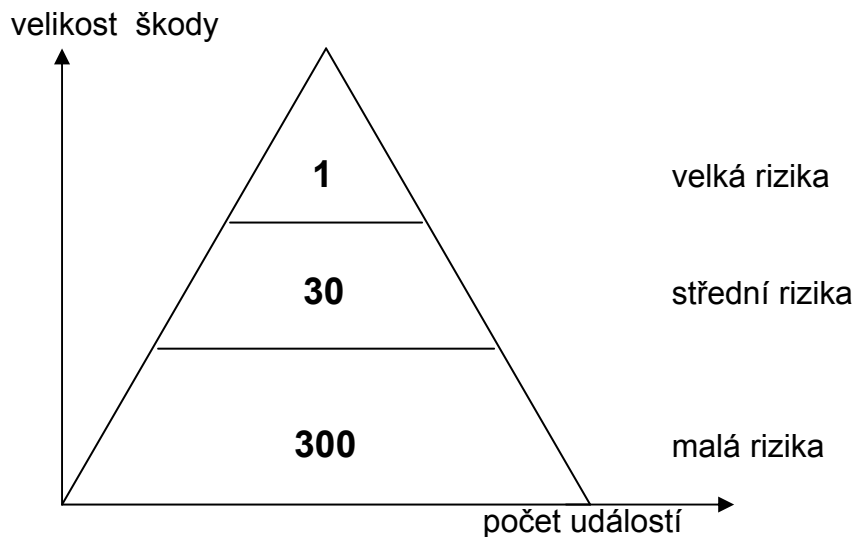
Stanovení PML – pravděpodobná maximální škoda.

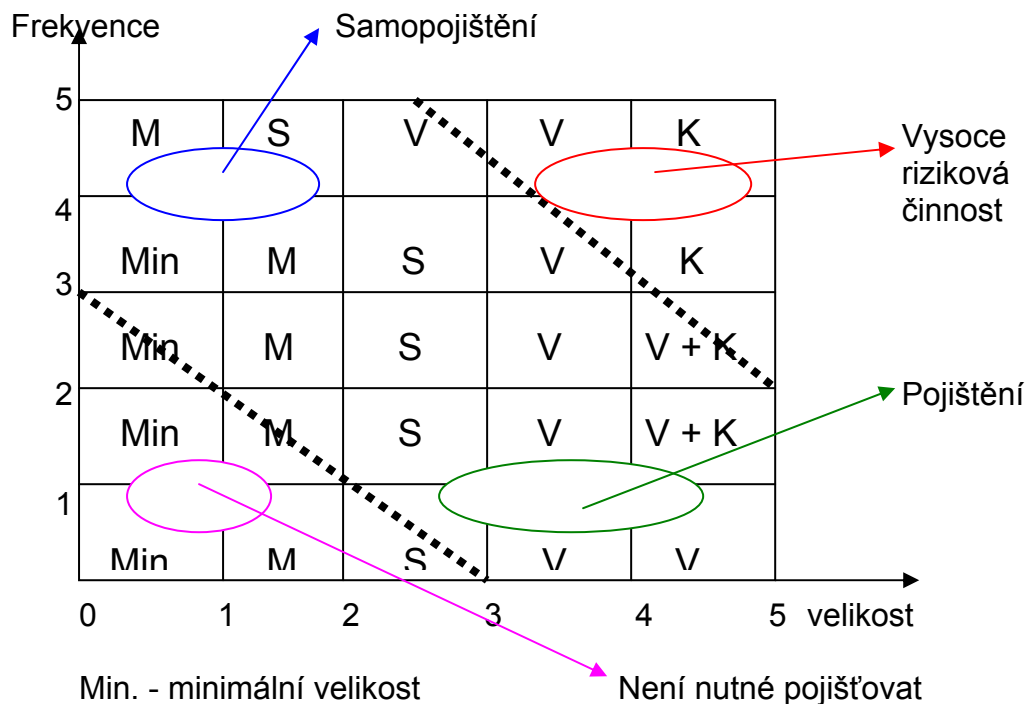
B. Hodnocení rizika

Představuje funkci pravděpodobnosti vzniku škody, její velikosti a frekvence stanovenou pomocí metod pojistné matematiky. Od velikosti rizika a tomu předpokládané přímo úměrné škody se odvíjí cena za pojistnou ochranu, tedy výška pojistného.

Henrichův trojúhelník ukazuje, že na 1 velký pracovní úraz se stane kolem 30 malých úrazů a asi 300 událostí bez úrazů.

Vztah frekvence a velikosti rizika – představuje počet škod za jednotku času nebo k jednotce posuzované hodnoty (např. počet havárií na jedno motorové vozidlo ročně nebo počet havárií na počet ujetých kilometrů, apod.).

Poznámka: Po obeznámení s rizikem a jeho hodnocení by měla začít první úvaha jak se s případnou škodou vypořádat.

C. Finanční krytí rizika

Představuje vytvoření finančních zdrojů, které se použijí na odstranění ztrát způsobených neočekávanou událostí konkrétního rizika.

Finanční krytí rizika- je možné realizovat několika způsoby, a to především:

- a) samopojištěním,
- b) vlastními zdroji,
- c) úvěrem,
- d) rozložením rizika na více subjektů,
- e) dohodou o vzájemné pomoci,
- f) vytvářením společných finančních zdrojů (fondů),
- g) vytvořením spolků nebo družstev,
- h) pojištěním v komerčních pojišťovnách.

Samopojištění - představuje vytváření peněžních rezerv fyzickými osobami, malými a středními podnikateli nebo fondů, institucemi a velkými podniky.

Výhody:

- Pravidelně odkládané peněžní prostředky by měly být nižší než pojistné, protože nevznikají náklady na zisk a náklady pojišťovny.
- Úrok z investování náleží majiteli.
- Existuje přímá zainteresovanost na snižování předpokladu vzniku škody formou prevence.

Nevýhody:

- Nahodilost vzniku škody a její nepředvídatelná výška může podnikateli způsobit finanční potíže až likvidaci firmy.
- Vytvořené rezervy mohou stačit na pokrytí jedné škody avšak již méně pravděpodobně na pokrytí opakovaných škod.
- Kapitál musí být krátkodobě vázaný aby byla zabezpečena jeho disponibilita.
- Účastníci samopojištění ztrácejí možnost získat technické poradenství od pojišťoven na zábranu rizika.
- Nemůže dojít k využití jednoho z principů pojištění, tj. rozložení rizika.
- Vytvářené rezervy nebo fondy se nedají zpravidla kvalifikovat jako uznatelný daňový náklad, zatímco platby pojistného ano.

Úvěr - představuje možnost finančního krytí rizika až po vzniku rizika.

Výhody:

- Tato možnost si nevyžaduje vytváření rezerv nebo fondů z vlastních peněžních prostředků a tyto je tedy možné použít na jiné, např. investiční účely.

Nevýhody:

- O krytí rizika se podnikatel nebo instituce začne zajímat až po vzniku škody, čímž se výrazně podceňuje úloha prevence.
- Neexistuje žádná záruka ani jistota, že bude úvěr poskytnut. Žadatel může mít problémy splnit podmínky poskytnutí úvěru, věřitel nemusí poskytnout úvěr v požadované výši.
- Čerpání úvěru může být pro žadatele drahou záležitostí, protože musí uhradit nejen půjčenou sumu, ale i úroky (představují cenu poskytnutého úvěru).

Schéma formy finančního krytí rizika:

Výše vzniklé ztráty		
Vlastní zdroje	Úrok	
Úvěr		Úrok z úvěru
Pojistné		